

**Transit-uitwisselingsregeling tussen
verschillende centrale tegenpartijen en *shipping
agents* voor de uitwisselingen resulterend uit de
eenvormige *intraday*koppeling in alle Europese
biedzones, zoals overeengekomen op
gecoördineerde wijze tussen alle Europese
regulerende instanties in overeenstemming met
Artikel 68(6) van Verordening (EU) 2015/1222
van de Commissie van 24 juli 2015 tot
vaststelling van richtsnoeren betreffende
capaciteitstoewijzing en congestiebeheer**

15 september 2020

Overwegende hetgeen volgt:

1. Alle benoemde elektriciteitsmarktbeheerders (NEMOs) die deelnemen aan de eenvormige *intraday*koppeling (SIDC) stuurden een brief naar alle nationale regulerende instanties (NRA's) waarin ze de NRA's verzochten een beslissing te nemen over de uitwisselingsregelingen voor het SIDC project, voor implementatie in alle biedzones, in navolging van Artikel 68(8) van de Verordening (EU) 2015/1222 van de Commissie van 24 juli 2015 tot vaststelling van richtsnoeren betreffende capaciteitstoewijzing en congestiebeheer.
2. De noodzaak voor een transit-uitwisselingsregeling werd pertinent na de inwerkingtreding van de tweede golf van het SIDC project in november 2019.
3. In gebieden met regelingen voor meerdere NEMO's (MNA) werd een tijdelijke oplossing geïmplementeerd, waarbij EMCO AS en EPEX SPOT SE de taken op roterende wijze elk gedurende 3 maanden uitoefenden, teneinde de operationele continuïteit van de tweede golf van het SIDC project te vrijwaren.
4. De tijdelijke rotatiemechanisme zal, op basis van de instructies van de NRA's aan het de SIDC projectpartners, in werking zijn tot ten minste 19 november 2020.
5. Alle transacties kunnen worden afgewikkeld tussen alle deelnemende partijen in de huidige SIDC uitwisselingsregeling en er is geen discriminatie met betrekking tot de route van de uitwisseling. Dit niettegenstaande en als gevolg van technische beperkingen, kunnen niet alle transacties rechtstreeks afgewikkeld worden tussen alle deelnemende NEMO's. Voor bepaalde transacties kan een *shipping agent* niet optreden als tegenpartij tussen verschillende centrale tegenpartijen voor de uitwisseling van energie. Transit-uitwisseling is bijgevolg het gevolg van het ontwerp van de *Shipping Module* in het SIDC algoritme, waarin de financiële afwikkeling volgt uit het fysieke pad over de verschillende grenzen en het niet toelaat om aan *source-to-sink* uitwisseling te doen. Bovendien dienen de uitgewisselde volumes genomineerd te worden aan alle transmissiesysteembeheerders (TSB's) volgens het pad van de transactie (fysieke uitwisseling / afwikkeling).
6. De *transit shipper* ontvangt geen inkomen van deze transacties, aangezien ze niet aan de *source* noch de *sink* van de transactie ligt.
7. De *transit shipper* wordt ook blootgesteld aan een aantal verplichtingen tijdens het uitoefenen van de taken die eigen zijn aan de transit-uitwisselingsactiviteiten. Het feit dat de *transit shipper* noch *source* noch de *sink* van de transactie is verhoogt het risico aangezien ze in die positie niet kan beslissen om de transactie stop te zetten of te annuleren. *Transit shippers* ontvangen geen inkomen en kunnen aldus dit risico niet compenseren. De huidige uitwisselingsregeling is bijgevolg suboptimaal aangezien het niet toelaat op efficiënte wijze deze risico's te beheren.
8. In overeenstemming met Artikel 6(1)(i) en 7(1)(g) van de CACM Verordening dient elke NEMO in staat te zijn de nodige *clearing*- en afwikkelingsdiensten te leveren en dient hij op te treden als centrale tegenpartij voor de *clearing* en afwikkeling van de uitwisseling van energie of deze taak te delegeren, hetzij in overeenstemming met Artikel 81 van de CACM Verordening, hetzij in het geval waarin *shipping agents* optreden als tegenpartijen tussen verschillende centrale tegenpartijen voor de uitwisseling van energi ein overeenstemming met Artikel 68(8) van de CACM Verordening.
9. Als gevolg van het huidige ontwerp van de *Shipping Module* is een tussenoplossing nodig waarbij de *transit shipping* diensten worden geleverd door de centrale tegenpartijen of de *shipping agent*, totdat een permanente oplossing voor dit probleem wordt vastgesteld. In monopolistische gebieden en competitieve niet-MNA gebieden (i.e gebieden waar slechts één competitieve NEMO actief is, zoals bijvoorbeeld Kroatië en Slovenië) wordt de *transit shipping*

activiteit uitsluitend uitgevoerd door de zittende NEMO (hetzij als monopolistische, hetzij als competitieve entiteit) of door de TSB die als *shipping agent* opereert. In MNA gebieden daarentegen dient de *transit shipping* activiteit toegewezen te worden aan één van de competitieve NEMO's, aangezien het niet door hen beiden tegelijkertijd kan worden uitgevoerd. In principe zijn de centrale tegenpartijen of de *shipping agent* verplicht om deze taak in elke biedzone uit te oefenen. Desondanks ontbreekt het, in MNA gebieden, op dit ogenblik aan een duidelijk mechanisme om de *transit shipper* voor de tussenperiode aan te duiden. Dit probleem zal worden verholpen door de permanente oplossing die door alle NEMO's en *shipping agents* bij de NRA's ter goedkeuring dient te worden ingediend.

10. In deze optiek hebben de NRA's nauw en op gecoördineerde wijze samengewerkt teneinde de *transit shipping* regelingen in overeenstemming met Artikel 68 van de CACM Verordening vast te stellen. De NEMO's en TSO's werden door de NRA's geconsulteerd tijdens het adoptieproces van deze regelingen.
11. Het is cruciaal voor de ontwikkeling en de continuïteit van het SIDC project in overeenstemming met Artikel 3 van de CACM Verordening dat een oplossing wordt geïmplementeerd die een verstoring van het SIDC project vermijdt. Om een dergelijke mogelijkheid te vermijden is een voortzetting van het huidige rotatiemechanisme nodig. Dit is echter een kortetermijnoplossing om het risico op ont koppeling te mitigeren en het is nodig dat deze zo snel mogelijk zal worden vervangen door een permanente oplossing. Hiertoe is het belangrijk dat alle mogelijke opties voor een permanente oplossing onderzocht worden. Alle TSO's en NEMO's dienen in volle vertrouwen bij te dragen aan een voorstel voor een bevredigende oplossing. De NRA's zullen uiteindelijk beslissen over de permanente oplossing, op basis van een kostenbatenanalyse en met als doel een kostenefficiënt, robuust en goed functionerend kader voor het SIDC project te bewerkstelligen, in overeenstemming met de algemene doelstellingen in artikel van de CACM Verordening.

Artikel 1

Onderwerp en toepassingsgebied

1. Deze Regelingen omvatten de *shipping* voor de uitwisseling van energie tussen alle Europese biedzones in overeenstemming met Artikel 68 van de CACM Verordening.
2. Deze Regelingen zijn van toepassing op alle entiteiten die handelen als *transit shipper* in de SIDC in alle biedzones van de EU.
3. Alle NEMO's en *shipping agents* in de SIDC zullen bijdragen aan het tot stand komen van de permanente oplossing in coördinatie met alle TSB's, in overeenstemming met Artikel 4 en Artikel 7 van deze Regelingen.

Artikel 2

Definities

In de context van deze Regelingen hebben de termen die in dit document gebruikt worden dezelfde betekenis als de definities die in Artikel 2 van de CACM Verordening en in Artikel 2 van Verordening (EU) 2019/943 opgenomen zijn.

Daarnaast gelden de volgende definities:

Transit shipping: is de *shipping* van energie en de gerelateerde financiële rechten en verplichtingen resulterend uit transacties tussen leveringsgebieden volgens het toewijzingspad geproduceerd door de *Shipping Module* waarin noch de *source* noch de *sink* NEMO actief zijn. Dit is, op dit ogenblik, een integraal onderdeel van de *shipping*.

Transit shipper: verwijst naar de entiteit die handelt als centrale tegenpartij of *shipping agent* die de *transit shipping* activiteiten uitvoert in overeenstemming met Artikel 3 van deze Regelingen.

Artikel 3

Shipping

De *shipping* van energie-uitwisselingen resulterend uit de SIDC omvat:

- a) Fysieke *shipping*: de levering van fysieke energie door middel van nominaties volgens de uitkomst van de SIDC of door een specifiek uitwisselingsproces tussen NEMO's of de aan hen verbonden centrale tegenpartij, TSB en, waar relevant, de *shipping agents*; en
- b) Financiële *shipping*: de financiële afwikkeling van transacties als uitkomst van de SIDC tussen centrale tegenpartijen

Transit shipping omvat zowel de fysieke als financiële *shipping* tussen de biedzones waar de transactie werd geïnitieerd en waar ze wordt geleverd.

Artikel 4

Tussenoplossing

De NEMO's die actief zijn in MNA gebieden oefenen, sinds de uitbreiding van de SIDC op 19 november 2019, de *transit shipping* op een roterende wijze uit. In de Poolse biedzone oefende slechts één van de NEMO's de *transit shipping* uit. Teneinde de voortzetting van de SIDC in haar huidige vorm te vrijwaren, zullen de NEMO's in MNA gebieden deze *transit shipping* taken blijven uitoefenen in deze gebieden, volgens de huidige akkoorden en tot de implementatie van de permanente oplossing in overeenstemming met Artikel 7 van deze Regelingen. Monopolistische NEMO's, competitieve NEMO's in niet-MNA gebieden en TSB's die opereren als *shipping agent* zullen blijven de *transit shipping* activiteiten uitoefenen in niet-MNA gebieden tot de implementatie van de permanente oplossing in overeenstemming met Artikel 7 van deze Regelingen.

Artikel 5

Permanente oplossing

1. Een permanente oplossing zal worden ontwikkeld en geïmplementeerd in overeenstemming met Artikel 7 van deze Regelingen, teneinde de effectieve continuïteit van de SIDC te vrijwaren en in overeenstemming met de algemene doelstellingen in Artikel 3 van de CACM Verordening. In het bijzonder zal de permanente oplossing bijdragen aan de economische efficiëntie en het algemene doel van de CACM Verordening waarbij efficiënte energiemarkten ten bate van de consument worden nagestreefd.

2. Alle NEMO's en *shipping agents* in de SIDC zullen bijdragen aan de totstandkoming van de permanente oplossing in coördinatie met alle TSB's, in overeenstemming met Artikel 7 van deze Regelingen, en dienen opties te onderzoeken waarbij *transit shipping* niet door één individuele NEMO in elke biedzone dient te worden uitgevoerd. In het bijzonder zullen de volgende opties overwogen worden:

- 1) De oprichting van een centrale tegenpartij (CCP) die grensoverschrijdende *clearing* en afwikkelingsdiensten aan alle NEMO's levert.
- 2) De ontwikkeling van een mechanisme die het toestaat om alle activiteiten van de *hub-to-hub clearing* en afwikkeling van de nominatie-activiteiten te scheiden (bv. door een wijziging in de *Shipping Module* die het financiële pad van het fysieke pad scheidt)
- 3) De ontwikkeling van een mechanisme die het toestaat om de activiteiten van de *hub-to-hub clearing* en afwikkeling samen met de nominatie-activiteiten uit te voeren (bv. door het aan alle NEMO's, of een door de NEMO's gedelegeerde entiteit, toe te laten om de nominatie-activiteiten in alle biedzones uit te voeren).

Tenminste alle hierboven beschreven oplossingen zullen in detail worden uitgewerkt en een beoordeling van de kosten en de benodigde implementatietermijnen zullen worden voorzien in de verklarende nota aan het voorstel.

3. De NRA's zullen, op basis van de opties en de beoordeling in Artikel 5(2) van deze Regelingen, beslissen over de permanente oplossing.

Artikel 6

Nationale vaststelling van de uitwisselingsregelingen

Deze Regelingen zullen worden vastgesteld door alle relevante NRA's, zoals gezamenlijk overeengekomen door alle Europese NRA's, in overeenstemming met Artikel 68(6) van de CACM Verordening.

Article 7

Implementatie

1. Alle NEMO's en *shipping agents* in de SIDC zullen, binnen 3 maanden na de publicatie van deze Regelingen, een voorstel tot wijziging van deze Regelingen met de details en de tijdlijn voor de tenuitvoerlegging van de verschillende opties voor de permanente oplossing zoals weergegeven in Artikel 5 van deze Regelingen, ter goedkeuring indienen.

2. NEMO's en TSB's die optreden als *shipping agent* zullen blijven de *transit shipping* uitoefenen tot aan de implementatie van de permanente oplossing. De tijdlijn voor de tenuitvoerlegging van de permanente oplossing zal worden bepaald door de NRA's volgend op de indiening van het voorstel zoals bepaald in Artikel 7(1) van deze Regelingen.

Article 8

Taal

De referentietaal voor deze Regelingen is het Engels. Om twijfel uit te sluiten wanneer NRA's deze Regelingen dienen te vertalen in de nationale ta(a)l(en) door de respectievelijke nationale regulatorische processen en in geval van inconsistenties of afwijkingen tussen de Engelse versie en eender welke andere versie in een andere taal van deze Regelingen, zal de Engelstalige versie de bovenhand hebben.